

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ Й МИСТЕЦЬКО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАХОДИ

ТАРАС ШЕВЧЕНКО І ЦІННОСТІ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ

**(Круглий стіл «Тарас Шевченко і національне виховання
сучасного вчителя», м. Київ, 23 лютого 2015 р.)**



У рамках співпраці Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, Інституту літератури НАН України, Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка 23 лютого 2015 р. на базі Літературно-меморіального будинку-музею Тараса Шевченка відбувся круглий стіл на тему «Тарас Шевченко і національне виховання сучасного вчителя». Проблематика круглого столу охоплювала такі актуальні для сучасної освіти і науки питання: спадщина Т. Г. Шевченка у вимірах педагогічної діяльності; мистецька педагогіка і педагогіка мистецтва у творчості Т. Г. Шевченка; морально-естетичне виховання молоді у творчій спадщині Т. Г. Шевченка; погляди Т. Г. Шев-

ченка на формування національної ідентичності; творчість Т. Г. Шевченка та історичне самоусвідомлення українців.

У привітальному слові до учасників круглого столу доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, академік-секретар Відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України Н. Г. Ничкало акцентувала увагу на тому, що Літературно-меморіальний будинок, у якому жив, працював, творив Тарас Григорович у 1846 – 1847 рр., пам'ятає трагічні події Революції Гідності 2014 р., пам'ятає Марш гідності, який відбувся 22 лютого 2015 р. Творча спадщина Т. Г. Шевченка акумулювала любов до України, до її народу, а все, що робиться з любов'ю, – наголосила Нелля Григорівна, – завжди красиве і вічне, саме тому ідеї Тараса Григоровича повинні бути покладені в основу підготовки вчителя, його національної свідомості. Від любові вчителя залежить виховання сучасної молоді.

Голова Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка П. М. Мовчан охарактеризував знакову роль творчості Т. Г. Шевченка в розвитку нації, у формуванні її наукової, освітянської еліти. Павло Михайлович зауважив, що «Тарас Григорович задав алгоритм розвитку нації. Вихід друком «Кобзаря» – це блискавка, яка запалила національну свідомість народу... Слово Т. Г. Шевченка рідне, об'єднуюче, дивергентне... Як творець апокаліпсису, Тарас Шевченко залишався оптимістом, пророкуючи: «І буде син, і буде мати, і будуть люди на землі».

Доктор філологічних наук, академік, директор Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України М. Г. Жулинський представив результати наукових пошуків у вимірі аналізу апостольської місії Т. Г. Шевченка. Провівши історичні паралелі в контексті національного руху в Італії, Польщі, Швейцарії, учений обґрунтував значення Кирило-Мефодіївського товариства, ідейним натхненником і засновником якого був Тарас Григорович. «Мета товариства, викладена у «Книзі буття українського народу» М. Костомарова, – проєвропейський розвиток української нації. Це був давній і закономірний процес, який протистояв політиці «панславізму». Микола Григорович висловив прогностичну думку про те, що «голос Т. Г. Шевченка – це був грім, його слово – місійне, про що свідчить цитування його творів у період Революції Гідності 2014 р.».

Доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України Г. Г. Філіпчук, обгрунтовуючи думку про те, що «світом не рухають ідеї, а світом рухають почуття», зауважив, що «про Т. Г. Шевченка необхідно говорити на рівні почуттів». Учений переконливо аргументував: «Тарас Григорович у дитинстві сам шукав людей, які б дали йому освіту. В результаті він сам дав українській освіті «Букварик» – книгу, у якій акумульована українознавча методологічна основа. У цій книзі є ті ідеї, які до цього часу ми не можемо реалізувати. Є важливою ідея, яка живе в людях, а не замурована. У цьому полягає наскрізна суголосність Шевченкового духу».

Завідувач Літературно-меморіального Будинку-музею Тараса Шевченка Н. І. Орлова представила результати власних наукових пошуків щодо малодосліджених сторінок життя і творчості Тараса Григоровича, зокрема, про його вчителювання в Імператорському університеті Св. Володимира. Окремі факти з історії музейної колекції Літературно-меморіального будинку Тараса Шевченка повідомив кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України С. А. Гальченко. Доктор філологічних наук, професор, завідувач відділу фольклористики Інституту мистецтвознавства, фольклористики і етнології імені М. Т. Рильського НАН України М. К. Дмитренко представив зразки переказів, легенд про Тараса Григоровича, здійснив екскурс в історію шевченкознавства. У контексті психопедагогічних досліджень результати власних наукових пошуків з проблеми психологічних механізмів особистісної стійкості у складних життєвих обставинах у творах Т. Г. Шевченка представила кандидат психологічних наук, провідний науковий співробітник відділу педагогічної майстерності Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України З. Л. Становських.

На завершення роботи круглого столу всі присутні отримали естетичне задоволення після екскурсії Будинком-музеєм Тараса Шевченка. Серед експонатів були представлені особисті речі великого Кобзаря, художні витвори, картини старого Києва, що дозволило поринути в історико-культурний контекст середини XIX ст.

Мирослава Вовк